

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
Шавкат Мирзиёевнинг**

**БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР
ТАШКИЛОТИ БОШ АССАМБЛЕЯСИ
75-СЕССИЯСИДА СЎЗЛАГАН
НУТҚИНИ ЎРГАНИШ ВА
КЕНГ ЖАМОАТЧИЛИК
ЎРТАСИДА ТАРҒИБ
ҚИЛИШ**

ЎҚУВ ҚЎЛЛАНМА

*Ўзбекистон Республикаси
Президенти Шавкат Мирзиёевнинг*

**БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР
ТАШКИЛОТИ БОШ АССАМБЛЕЯСИ
75-СЕССИЯСИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИНИ
ЎРГАНИШ ВА КЕНГ ЖАМОАТЧИЛИК
ЎРТАСИДА ТАРҒИБ ҚИЛИШ БЎЙИЧА**

Ў Қ У В Қ Ў Л Л А Н М А

*Тошкент давлат иқтисодиёт
университетининг
90 йиллигига бағишланади*

УЎК: 323(575.1)

КБК: 66.3(5Ў)

Ў 32

Ў32 Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси 75-сессиясида сўзлаган нутқини ўрганиш ва кенг жамоатчилик ўртасида тарғиб қилиш бўйича ўқув қўллама [Матн]: – Т.: «Маънавият», 2021. – 280 бет.

ISBN 978-9943-04-412-8

Ушбу ўқув қўлламада Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2020 йил 23 сентябрда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси 75-сессиясида сўзлаган нутқида баён қилинган концептуал фикр ва ғоялар, белгилаб берилган мақсад ва вазифалар, ўртага қўйилган долзарб муаммолар, уларнинг нафақат Ўзбекистон, балки дунё миқёсидаги моҳияти ва аҳамияти атрофича таҳлил қилинган.

Қўлламада асосий эътибор сессияда алоҳида таъкидланган олти таъсирчан йўналишнинг маъно-мазмунини маънавий кетма-кетлик ва изчилликда ёритилиб, уларни кенг жамоатчилик, хусусан, талаба ёшлар ўртасида тарғиб этиш бўйича илмий-амалий тавсиялар берилган. Шу мақсадда ҳар бир йўналиш юзасидан бажарилиши лозим бўлган вазифалар реал фактлар, аналитик материал ва жадваллар асосида баён этилган.

Қўллама мамлакатимиз таълим тизимида фаолият кўрсатаётган профессор-ўқитувчилар, илмий тадқиқотчилар, талаба ва ўқувчи-ёшлар ҳамда кенг китобхонлар учун мўъжалланган.

НАШР УЧУН МАСЪУЛ ИЖОДИЙ ГУРУХ:

К.А. Шарипов, М.Н. Эшов, С.К. Худойқулов,

Г.Қ. Абдурахмонова, Л.Ф. Амиров

МАСЪУЛ МУҲАРРИР:

М. Қаршибоса

ТАҚРИЗЧИЛАР:

Қ.Х. Абдурахмонов – Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиги, иқтисодиёт фанлари доктори, профессор;

Н.Х. Жумаев – Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, иқтисодиёт фанлари доктори, профессор.

ISBN 978-9943-04-412-8

© «Маънавият», 2021

К И Р И Ш

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2020 йил 23 сентябрда БМТ Бош Ассамблеясининг 75-юбилей сессиясида сўзлаган нутқи ўзининг бир қанча муҳим жиҳатлари билан нуфузли халқаро экспертлар томонидан тарихий воқеа сифатида баҳоланмоқда. **Биринчидан**, ушбу нутқ БМТ тарихида илк бор бутунлай янги форматда – коронавирус пандемияси туфайли онлайн мулоқот режимида бўлиб ўтган анжуманда сўзланди. **Иккинчидан**, Ўзбекистон раҳбари биринчи марта шундай олий минбардан давлат тили бўлган ўзбек тилида, Алишер Навоий тилида нутқ сўзлади. **Учинчидан**, Президентимиз коронавирус пандемияси ва унинг оқибатида келиб чиққан глобал инкироз туфайли жаҳон миқёсида юзага келган вазиятга ҳар томонлама чуқур баҳо берди ҳамда мавжуд муаммоларни ҳал этиш бўйича бир қатор долзарб фикр ва ташаббусларни илгари сурди.

Шу нуқтаи назардан қараганда, Шавкат Мирзиёевнинг мана бу фикрлари ғоят муҳим аҳамиятга эга: «Бундай глобал фалокат сайёрамизда сўнгги юз йилда кузатилмаган эди. Бу офат бутун инсониятнинг заиф жиҳатларини яққол кўрсатди. Ҳозирги таҳликали ва мураккаб вазият ер юзидаги барча давлатлар ва халқлар ўзаро боғлиқ эканини, ўртамизда мунтазам мулоқот, ишонч ва яқин ҳамкорлик ўта муҳимлигини исботлади».

Давлатимиз раҳбари «Шу йўлда барчамиз ҳукуматлар, парламентлар ва фуқаролик жамиятларининг ўзаро саъй-ҳаракатларини бирлаштириш, умумий масъулият тамойилларини мустаҳкамлаш, халқаро шерикликни мувофиқ ҳолда ривожлантириш лозимлигини чуқур англадик», деб таъкидлар экан, БМТ шафелигида *Пандемиялар даврида давлатларнинг ихтиёрий мажбуриятлари тўғрисидаги халқаро кодексни* ишлаб чиқишни таклиф этди.

Мазкур тарихий нутқда Ўзбекистонда амагга оширилаётган ислохотлар ҳақида атрофлича фикр билдирилди. Жумладан,

61540

мамлакатимиз учун тендер тенглик сиёсати устувор масалага айлангани, хотин-кизларнинг давлат бошқарувидаги ўрни тобора кучайиб бораётгани, янги Парламентимизда аёл депутатлар сони икки баробарга кўпайгани, инсон ҳуқуқлари соҳасидаги ҳолат ҳам бугундай ўзгаргани, мажбурий ва болалар меҳнаги тўлиқ тугатилгани, Инсон ҳуқуқлари бўйича Миллий стратегия қабул қилингани алоҳида таъкидланди. Давлатимиз раҳбари яна бир бор жаҳон ҳамжамиятини ***Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисидаги БМТ конвенциясини қабул қилиш бўйича Ўзбекистон ташаббусини қўллаб-қувватлашга чақирди.***

Бундан ташқари, ***барқарор тараққиёт мақсадларига эришиш ва инсон ҳуқуқларини таъминлашда парламентлар ролини ошириш тўғрисидаги БМТ Бош ассамблеясининг махсус резолюциясини қабул қилиш таклифи ҳам илгари сурилди.***

Шавкат Мирзиёев кўшни афғон заминидан 40 йилдан зиёд вақтдан буён давом этаётган нотинчликни бартараф этиш бўйича ҳам муҳим таклифларни билдирди. Президентимиз Ўзбекистон Афғонистонни Марказий Осиёнинг ажралмас қисми сифатида қабул қилишини, афғон муаммосини ечишга кўмаклашиш лозимлигини ва афғон сиёсий кучлари ўртасида бошланган тинчлик музокараларини тўла қўллаб-қувватлашини қайд этди. Минтақада иқтисодий интеграция жараёнларига Афғонистонни кенг жалб этиш мақсадида Ўзбекистон томонидан «Сурхон - Пули Хумри» электр узатиш тармоғи ва Мозори Шарифдан Ҳинд океани портларига чиқадиغان темир йўл қурилиши каби йирик инфратузилма лойиҳалари амалга оширилаётганлигига эътиборни қаратди.

Фақат биргаликда ва яқин ҳамкорлик орқали биз афғон халқининг эзгу орзу-умидларини рўёбга чиқаришимиз мумкин, бу борада «Бекарор ва вайронкор вазиятдан – тинчлик ва бунёдкорлик сари» деган тамойил асосида иш олиб бориш муҳимдир, деб таъкидлади Юртбошимиз. Шу боисдан ***БМТ ҳузурида афғон халқининг дарду ташвишини тинглайдиган, доимий фаолият кўрсатадиган қўмита ташкил этиш лозимлигига урғу бериб ўтди.***

Давлатимиз раҳбари яна бир бор жаҳон ҳамжамияти эътиборини Орол денгизи қуришининг ҳалокатли оқибатларига қаратар экан, ***Оролбўйи минтақасини экологик инновация ва***